

Herijking Sportakkoord Kerkrade (2023-2026)

1. Inleiding

In 2020 is het lokale sportakkoord, [Sportakkoord Kerkrade](#), ondertekend. Dit akkoord is opgesteld onder aansturing van de kerngroep, toentertijd bestaande uit Sportstichting Kerkrade, Heton, Impuls en gemeente Kerkrade. Met alle diverse aangesloten partners hebben we samen de volgende ambities vastgelegd in dit akkoord: Inclusief sporten en bewegen, Sportief opgroeien, Vitale aanbieders en aanbod en Samenwerking en zichtbaarheid.

Het Sportakkoord Kerkrade is integraal opgenomen binnen het lokale beleid van de gemeente Kerkrade. Het Sportakkoord wordt in de praktijk telkens afgestemd met het lokale beleid waar sport, bewegen en leefstijl (JOGG- gedachtegoed) een belangrijk onderdeel is. Met de komst van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de Brede SPUK-regeling dient het huidige Sportakkoord te worden herijkt. Op basis van verschillende bijeenkomsten en gesprekken met partners van het sportakkoord, is samen met de huidige kerngroep het Sportakkoord herijkt. Hiervoor blikken we terug op fase 1 van het Sportakkoord Kerkrade en stellen we de ambities waar nodig bij.

2. Terugblik fase 1

Vanaf de start van fase 1, was het optuigen van een goede structuur een uitdaging en heeft langer geduurd dan gedacht en gehoopt. Dit kwam o.a. door wisselingen in de kerngroep. Vanuit het speelveld kwam er weinig vraag en initiatief. Voor partners van het sportakkoord was het vooral de vraag wat er voor hen te halen viel, wat nog erg onduidelijk bleek. Zodoende zijn de beschreven acties aan de voorkant, opgenomen in Sportakkoord Kerkrade, (nog) niet allemaal omgezet in uitvoering. Sinds het einde van fase 1 ligt er een goede basis, met structurele afstemming en zijn er diverse stappen in de goede richting gezet waarbij partijen elkaar weten te vinden.

Inclusief sporten en bewegen

Een van de uitdagingen betrof kinderen en volwassenen met minder financiële middelen de kansen bieden om te sporten- en bewegen. Dit heeft veel aandacht binnen de gemeente door met name de omvang en urgentie van de problematiek in Kerkrade. Naast het actief zijn van Stichting Leergeld en het Jeugdfonds Sport & Cultuur is hier door onderwijs en maatschappelijke organisaties steeds meer aandacht aan gegeven en worden de instanties betrokken bij evenementen. Ook is het belangrijk dat mensen met kinderen en volwassenen met een beperking kunnen sporten en bewegen. Diverse samenwerkingsverbanden met Iedereen Kan Sporten, Only Friends en het speciaal onderwijs zorgen ervoor dat kinderen én volwassenen met een beperking ondersteund worden en mee kunnen doen met verschillende sport- en beweegactiviteiten. Een voorbeeld hiervan is de Trappenmarathon, ondersteund door het Sportakkoord Kerkrade. De totale aanpak van het Sportakkoord wordt verweven met het lokale sportstimuleringsbeleid. Hierbij zijn de koppelingen tussen diverse projecten gemaakt om mensen met een beperking, inactieve volwassenen en senioren in beweging te krijgen. Voorbeelden hiervan zijn HealthyLIFE en Vitaal Kerkrade.

Sportief opgroeien

Er zijn diverse structurele sport- en beweegactiviteiten gerealiseerd of georganiseerd op en voor kinderopvanglocaties, basisscholen en de middelbare school in Kerkrade. Voorbeelden hiervan zijn het Nijntje beweegprogramma verzorgd door GV Balans, het naschoolse sportaanbod met inzet van The MoveFactory (TMF) en de structurele vakantieprogramma's georganiseerd door Impuls en andere partners. TMF wordt ingezet voor de uitvoering van het lokale sportbeleid. Hierbij vindt nauwe samenwerking plaats tussen sport- en beweegaanbieders, basisscholen en kinderopvang

waarbij de verenigingsondersteuner een grote rol speelt. In het kader van preventie en gezondheid is JOGG nauw betrokken. Roda JC neemt een maatschappelijke rol in middels 'Roda JC Midden in de Maatschappij' en diverse samenwerkingen en activiteiten die zij organiseren. De invulling van de TSO op de twee GBT's stimuleert het bewegen van de kinderen. Een uitdaging richting fase 2 is het onderwijs meer te betrekken. Hiervoor is een eerste aanzet gedaan bij het clusteroverleg met alle directies, vinden reeds gesprekken plaats met het onderwijs over de mogelijkheden van het sportakkoord en worden mogelijkheden ten behoeve van het stimuleren van sport en bewegen verkend, zoals de realisatie van een sport corner.

Vitale aanbieders en aanbod

Om beter in te kunnen spelen op de behoefte van leden, kon elke sportaanbieder een aanvraag indienen voor een beweegactiviteit gericht op ledenbehoud of -werving. Voor het vinden, binden en ondersteunen van vrijwilligers, het opstellen van een toekomstvisie en het realiseren van een veilig sportklimaat is een verenigingsondersteuner ingezet die met sportverenigingen vraaggericht aan de slag gaat. In het kader van sociale veiligheid is een theatervoorstelling georganiseerd. Via de adviseur lokale sport is er een directe verbinding tussen het veld en de verschillende Sportlijn services. Verenigingen weten elkaar beter te vinden door de verschillende bijeenkomsten die georganiseerd zijn inzake sport en het sportakkoord.

Samenwerking en zichtbaarheid

De samenwerking tussen de betrokken partijen is flink verbeterd gedurende fase 1. Zo heeft er structureel afstemmingsoverleg plaatsgevonden tussen Gemeente Kerkrade en TMF en zijn sportbijeenkomsten gezamenlijk georganiseerd door TMF, Sportstichting Kerkrade, Gemeente Kerkrade en Vie. Deze krachtenbundeling zette een steviger fundament voor de totale aanpak rondom sport en bewegen. De verschillende sportbijeenkomsten die hebben plaatsgevonden in het kader van inspiratie, kennisdeling en verbinding/samenwerking stimuleerden de samenwerking tussen verenigingen, sportaanbieders en maatschappelijke organisaties. Ook is er een combinatiefunctionaris aangesteld die de verbinding legt tussen de maatschappelijke partners en onderwijs. Dit was in fase 1 als speerpunt opgenomen (een van de vier deelakkoorden). Alle ontstane initiatieven werden ter kennisgeving, maar ook ter inspiratie, gedeeld op het lokale platform www.volgiesportakkoord.nl/kerkrade. Middels de inzet van deze tool kan input bij betrokken partners opgehaald worden.

3.1 Vooruitblik fase 2

Er zijn drie ambities gesteld voor de herijking: het fundament op orde, het bereik vergroten en meer zichtbare betekenis geven aan sport. Hiervoor gaan we allereerst willen we voortborduren op fase 1. Zo gaan we de ingezette weg van 2022/2023 vervolgen en gaan we nog meer de verbindingen leggen met bestaande initiatieven en structuren.

Het fundament op orde

De kerngroep Sportakkoord Kerkrade, het platform dat de ambities uit het sportakkoord coördineert en aanjaagt, bestaat uit de gemeente Kerkrade, TMF (sportstimuleringsorganisatie) en Sportstichting Kerkrade (adviesraad). Hierdoor wordt er afstemming gezocht tussen bestaand- en nieuw beleid i.r.t. de ambities uit het Sportakkoord. De samenwerking met IKS (Iedereen Kan Sporten) Parkstad geeft de gehandicaptensport een impuls. Periodiek worden er Sportakkoord bijeenkomsten georganiseerd voor alle sportakkoord-partners uit de gemeente Kerkrade.

Het Sportakkoord Kerkrade is integraal opgenomen binnen het lokale beleid van de gemeente Kerkrade. Het Sportakkoord wordt in de praktijk telkens afgestemd met het lokale beleid waar sportbewegen en leefstijl (JOGG- gedachtegoed) een belangrijk onderdeel is. In samenwerking met de lokale clubondersteuner, de Sportstichting Kerkrade en de Adviseur Lokale Sport worden de lokale sportverenigingen daarnaast ondersteund. Thema's als toekomstbestendigheid verenigingen, vrijwilligersmanagement, samenwerking, veilig sportklimaat, Team:Fit en beweegaanbod voor senioren 55+ (o.a. aanbod Impuls, waaronder Meer Bewegen Voor Ouderen) worden actief aangeboden middels diverse sportcafés en verenigingstrajecten (bijv. aangevraagd door de Sportlijn).

Vergroten bereik

Na de corona periode heeft de kerngroep meermaals een terugkombijeenkomst georganiseerd voor alle partijen in de gemeente. Elke bijeenkomst met een ander doel. Inspiratiesessies en kennisdeling stonden vaak centraal. Deze bijeenkomsten werden drukbezocht door met name de sportverenigingen, de kinderopvangorganisaties en fysiopraktijken/fitnesscentra. Voor de periode 2023-2026 is de kerngroep voornemens om ook het onderwijs, de commerciële sport en de zorgsector te benaderen om lid te worden van de kerngroep, zodat we met een bredere afvaardiging het gehele maatschappelijke speelveld in de gemeente aanspreken. Deze netwerkaanpak zal ervoor zorgen dat we meer invloed (kunnen) uitoefenen op een grotere groep inwoners in de gemeente Kerkrade.

Meer zichtbare betekenis

Zowel intern (gemeente Kerkrade) als extern (partnerorganisaties) wordt de koppeling gemaakt tussen diverse beleidsterreinen (gezondheid, preventie, sport en bewegen, sociaal domein). Ook partnerorganisaties zoals TMF dragen dit gedachtegoed uit en zoeken de lokale verbinding met andere professionals- en vrijwilligersorganisaties.

3.2 Sportakkoord Kerkrade 2023-2026

De kapstok van het herijkte sportakkoord, 'Sportakkoord Kerkrade 2023-2026', bestaat uit 5 thema's. 4 thema's zijn reeds bestaande thema's van het voormalige Sportakkoord Kerkrade, waaraan het thema 'Sociaal veilige sport' is toegevoegd. Hieronder lichten we per thema toe wat de bijgestelde ambities en uitdagingen zijn. Dit is als aanvulling op het oorspronkelijke lokale Sportakkoord, omdat deze thema's nog allemaal actueel zijn en de gestelde ambities nog steeds van toepassing zijn.

Inclusief sporten en bewegen

Het is van belang dat iedereen kan sporten én meedoen. Daarom blijven we inzetten op de eerder gestelde ambities en uitdaging om ervoor te zorgen dat iedere doelgroep kán sporten. Er zijn al veel stappen gezet om de doelgroep met een beperking in beweging te krijgen. Gezien de grote populatie in Kerkrade met een kleine beurs, is dit thema zeer urgent en zet Gemeente Kerkrade hierop in met diverse regelingen (Jeugdfonds Sport en Cultuur en Stichting Leergeld). Deze diverse regelingen worden reeds onder de aandacht gebracht. De komende periode zullen we nog meer inzetten op het bekend maken van deze diverse mogelijkheden. Met de uitdagingen en acties die gesteld zijn om de doelgroep ouderen meer in beweging te krijgen, gaan we de komende periode aan de slag. Bij iedere doelgroep is sprake van een andere uitdaging, waardoor we blijven inzetten op maatwerk op basis van praktijkervaringen.

Sportief opgroeien

We borduren verder op hetgeen al is neergezet. De samenwerking tussen sport- en beweegaanbieders, kinderopvang en basisscholen blijven we waarborgen en breiden we uit, waarbij

we ook inzetten op de verbinding tussen het verenigingsleven en het onderwijs (bijvoorbeeld Rijke Schooldag). Om ervoor te zorgen dat kinderen vaardig in beweging zijn én blijven, gaan we aan de slag met de speelomgevingen van de kinderen en de inzet van professionals op alle scholen. Hierbij maken we de link met het speelruimtebeleid. Ook de doelgroep jongeren is een belangrijke groep waar we ons op zullen richten, met name door de samenwerking met vmbo Holz en de sociaal werkers van Impuls en het onderzoeken van het belang van urban sports en de mogelijkheden hierin. Dit laatste doen we samen met Parkstad-gemeenten.

Vitale aanbieders en aanbod

De verenigingsondersteuner fungeert als aanspreekpunt voor alle sportverenigingen waar ze terecht kunnen met vragen gericht op hun aanbod, vrijwilligersmanagement en bestuur. Met de Adviseur Lokale Sport gaan we de komende periode in gesprek om de toegang, coördinatie en kwaliteit van clubondersteuning te verbeteren. Door structurele afstemming tussen de verenigingsondersteuner, de coördinator sport en preventie (tevens beleidsmedewerker sport) en de kerngroep borgen we een goede verbinding tussen de verschillende partijen en domeinen. Door het organiseren van bijeenkomsten, worden vraagstukken van aanbieders opgehaald en gezamenlijk besproken.

Samenwerking en zichtbaarheid

We willen meer afstemmen en meer samenwerken en dit stimuleren. Dit begint bij ontmoeting, middels structurele sportbijeenkomsten. Daarnaast zal er bekeken worden hoe er uitvoering gegeven kan worden aan de ambities om meer bekendheid te geven aan het sport- en beweegaanbod in de gemeente.

Sociaal veilige sport

Het thema Sociaal veilige sport heeft als doel een basis te creëren waar iedereen veilig en met plezier kan sporten en sport beleven. Hiermee wordt het fundament van de sport verstevigd. Rondom dit thema zijn in fase 1 reeds een aantal stappen gezet die hieraan bijdragen. Zo is de theatervoorstelling positief coachen georganiseerd en is er vanuit het sportakkoord de mogelijkheid om een vertrouwenscontactpersoon op te leiden. Ook is er in 2022/2023 een afstudeerstage vormgegeven binnen TMF voor een student HBO Fontys Pedagogiek (onderzoek veilig sportklimaat bij verenigingen), dat momenteel nog in afronding is. We zetten hier verder op in door gedurende de periode 2023-2026 te onderzoeken hoe er aandacht wordt gegeven aan de basiseisen integriteit en sport en via de verenigingsondersteuner de beschikbare ondersteuningsinstrumenten aan te bieden. Ook liggen er kansen bij de inzet van jongerenwerk/maatschappelijk werk bij sport- en beweegactiviteiten en bij sportverenigingen.

4. Organisatie

De kerngroep bestaat momenteel uit drie partijen: Sportstichting Kerkrade, TMF en Gemeente Kerkrade. Graag zou de kerngroep uitbreiden op expertise en professie, met één afvaardiging vanuit het onderwijs, één afvaardiging vanuit zorg en één afvaardiging vanuit de commerciële sport. Hierbij is het mogelijk dat er met een flexibele schil gewerkt wordt en de benodigde expertise wordt ingeschakeld wanneer dat nodig wordt geacht. Dit maakt het laagdrempeliger voor potentiële partners om bij de kerngroep aan te sluiten. De kerngroep komt maandelijks bijeen. Daarnaast zal de voorzitter van de kerngroep de rol van coördinator sport & preventie vervullen en de verbinding leggen tussen de verschillende programma's binnen het sociaal domein en het GALA en met het veld (sportclubs, onderwijs, kinderopvang en andere organisaties).

Inzet combinatiefunctionarissen

Momenteel is er een samenwerking met TMF voor de inzet van de combinatiefunctionarissen sport. Er wordt jaarlijks een werkprogramma opgesteld, waarin wordt afgesproken welke taken dat jaar worden opgepakt. De voortgang hiervan wordt regelmatig met elkaar besproken. Het Sportakkoord Kerkrade is één van de onderwerpen die in het werkprogramma staat opgenomen, en is daarmee vast onderwerp van gesprek. Zo wordt inzet van de combinatiefunctionarissen bij het sportakkoord geborgd. Doordat TMF lid is van de kerngroep, kan o.a. direct de verbinding worden gelegd met de combinatiefunctionarissen sport t.b.v. inzet bij uitvoering van het sportakkoord.

Contactgegevens Coördinator Sport & Preventie:

Jill Geraets: jill.geraets@kerkrade.nl